

*-Sällskapet för
Folkundervisningens
Befrämjande
i Göteborgs stift*

Verksamhetsberättelse för Sällskapet för Folkundervisningens befrämjande i Göteborgs stift år 2016

Sammanträden

Sällskapets årsmöte hölls onsdagen den 16 mars, 2016. Sällskapets höstmedlemsmöte fick dessvärre ställas in då föredragshållaren var sjuk. Styrelsen har sammanträtt vid tre tillfällen.

Beslut om anslag

Årsmötet beslutade att bifalla följande ansökningar:

Medel för studiematerial avseende studiecirklar för nyanlända	25.000:-
Medel för instiftande av ett årligt pedagogiskt stipendium	50.000:-
Medel till GR Utbildning för administration av Sällskapets hemsida 2016	15 000:-
Medel till GR Utbildning för administrativa uppgifter 2016 (det sistnämnda är att betrakta som en förvaltningskostnad)	25.000:-

Föredrag vid årsmötet 2016

Vid årsmötet den 16 mars hölls föredrag med rubriken;

"Att ta emot nyanlända elever i Göteborgs grundskolor"

I december 2015 fanns drygt 1 000 asylsökande grundskolebarn i Göteborg.

Dessutom fanns det nästan 500 elever som nyligen fått uppehållstillstånd.

En del av dessa har bott här som asylsökande innan dess och en del har kommit direkt från ett annat land, så kallade anhöriginvandrare.

Boendesegregationen har lett till skolsegregation.

En del skolor har nästan bara elever med utländsk bakgrund medan andra har enbart elever födda i Sverige och har svenskfödda föräldrar.

Göteborgs stad planerar insatser för att få nyanlända elever på fler skolor.

Vid årsmötet gavs en översikt av nyanlända elevers rätt till utbildning och hur Göteborgs Stad tagit sig an uppgiften.

Föredragande var Helen Svelid, planeringsledare vid avdelningen för utbildningsfrågor på stadsledningskontoret i Göteborg.

Förvaltning av Sällskapets medel under 2016

I Penningplaceringsgruppen har ingått Margrethe Kristensson (sammankallande), Eva Runhammar, Bengt Holmén och Stefan Dalengård (SEB).

Gruppen har sammanträtt två gånger (4/4 samt 24/10) och har arbetat helt ideellt.

I balansräkningen för året redovisas skulder och eget kapital på 4 253 218 kr (2015: 4 003 399) kronor. Årets överskott är 250 443 kr (2015: 80 014) kronor.

I portföljen fanns vid årsskiftet 46 % svenska aktier, 31 % utländska aktier, 16 % räntebärande och 6 % alternativa placeringar samt 1 % likvida medel.

Enligt Skatteverkets fullföljdskrav ska Sällskapet använda minst 80 % av avkastningen på tillgångarna för allmännyttiga ändamål sett över en flerårsperiod (ca 5 år).

Under femårsperioden 2011 - 2015 har Sällskapet delat ut bidrag för 370 000 kronor vilket motsvarar 79,1 % av avkastningen under dessa år. Under 2016 har 25 000 kr utdelats vilket innebär att en större procentandel bör utnyttjas under 2017.

Skolsamlings- och hemsidesgruppen

Medlemmar i den kombinerade Skolsamlings- och Hemsidesgruppen var vid årsskiftet Agnetha Eliasson, Iréne Eriksson, Gunnar Hejde, Ing-Britt Ling samt Margaretha Sahlin (sammankallande). Adjungerad medlem är Anny Rousing Andersson (webbansvarig). Kontaktperson på museet har varit Pernilla Karlsson.

Projekt under året

Gruppen har under året fortsatt diskussionen om satsningar för att synliggöra Skolsamlingen. Man har deltagit i arbetet med den webbutställning om skolplanscher som museet planerar öppna våren 2017. Gruppen har varit särskilt involverad i arbetet med research och textunderlag, och har i mån av tid och möjlighet bidragit med underlag till de utvalda planscherna.

De aktuella skolplanscherna, liksom litteratur om skolplanscher, är något av det som setts över i museets databaser, Carlotta (föremål och arkiv) och Websök (bibliotek). Dessa är tillgängliga via museets hemsida, www.goteborgsstadsmuseum.se (se Sök i samlingar och arkiv). Carlotta är även sökbar i den nationella samsöksdatabasen K-samsök, www.kringla.nu, som i sin tur är sänder vidare informationen till dess europeiska motsvarighet, Europeana <http://www.europeana.eu/>. Detta medför, i enlighet med Sällskapets ursprungliga syfte om att hålla en ständig utställning av skolföremål, att föremålen är tillgängliga dygnet runt, världen över.

Skolsamlingen

Skolsamlingen består av två delar, dels ett bibliotek inklusive en stor lärobokssamling, och dels en föremålssamling. Biblioteket är till stora delar genomgången och registrerat i museets bibliotekskatalog, Websök; ca 6200 böcker och tidskrifter och ca 5600 läroböcker är i dagsläget sökbara här. Bibliotekskatalogen är tillgänglig via museets hemsida eller direkt på denna adress <http://webbsok.mikromarc.se/gbgsm>. Vill man studera böckerna vänder man sig till museets läsesal Faktarummet, eller till bibliotekarie Pernilla Karlsson.

Till föremålssamlingen hör allt från laborationsutrustningar till skolplanscher och skolbänkar. Läroböckerna är fysiskt placerade tillsammans med föremålen, och registreras därför även i museets arkiv- och föremålsdatabas, Carlotta. Här finns ca 12 000 poster som rör skolsamlingen (inklusive de 5600 läroböckerna).

Utställda föremål

Under året visades föremål ur skolsamlingarna i museets basutställningar om 1700- och 1800-talen, samt i de tillfälliga utställningarna *Ostindiska huset* (om museibyggnadens historia) och *Bilder av Göteborg* (om samlingarnas och Faktarummets historia).

Hemsidorna

www.skolmuseet.se.

GR Utbildning har som tidigare år haft att arbeta med Sällskapets hemsidor. Avsikten med hemsidorna är att sprida kunskap om Sällskapets verksamhet till skolelever, lärare, lärarutbildningen vid Göteborgs Universitet, allmänheten etc.

Skolsamlingarnas hemsida har renodlats till att främst berätta om skolmuseets och samlingarnas historia och innehåll. Här finns bland annat ett stort antal bilder på skolplanscher och läroböcker. Direkt från bilderna finns länkar till fakta i museets föremålskatalog, Carlotta. Hemsidan har dessutom löpande uppdaterats med information om aktiviteter, utställningar, lästips mm. Detta arbete har utförts av GR Utbildning baserat på text- och bildmaterial från redaktionsrådet.

www.folkbildningssallskapet.se

Här presenteras fakta om Sällskapets historik, verksamhet och stagar, liksom information om böcker tryckta med bidrag från *Sällskapet för Folkundervisningens befrämjande i Göteborgs stift* samt tips på böcker i Stadsmuseets skolsamlingar och Göteborgs skolmuseum. Protokoll, verksamhetsberättelser mm från Sällskapets möten går att hämta härifrån.

www.skolmuseet.se har under året haft 631 unika besökare och 746 sidvisningar. 44 besökare har gått vidare till Stadsmuseets Carlottadatabas.

www.folkbildningssallskapet.se har under året haft 97 unika besök och 188 sidvisningar.

Sällskapets nyinstiftade stipendium

Inför årsmötet 2016 togs initiativ till att instifta ett årligt stipendium och medel söktes för detta vid årsmötet;

Ansökan om medel till instiftande av ett årligt pedagogiskt stipendium

En arbetsgrupp inom styrelsen för Sällskapet för folkundervisningens befrämjande i Göteborgs stift har under 2015 diskuterat en satsning på ett årligt stipendium att gå till den/de pedagoger som på ett främjande sätt verkar för god språkutveckling bland barn i de yngre skolåldrarna. Sällskapet vill med detta stipendium dels uppmärksamma lovvärda pedagogiska insatser, dels lyfta fram utbildningens/bildningens integrerande kraft. Stipendiet är tänkt att utdelas vid Sällskapets årsmöten.

Stipendiesumman är inte fastställd och nedan äskade belopp är tänkt att dels vikas för de kostnader som uppstår vid etablerandet av detta stipendium och då i form av kommunikationskostnader och liknande, dels till själva stipendiet.

Stipendium är tänkt att kunna sökas både individuellt eller som grupp.

De mer specificerade kriterierna kommer att fastställas av Sällskapetets styrelse våren 2016. Stipendiet utannonseras i samband med skolstart hösten 2016. Anmälningarna skall vara inne före 2016-års utgång och det första stipendiet kommer att utdelas vid Sällskapetets årsmöte 2017.

För denna satsning äskas 50 000:-.

Göteborg den 3 februari 2016

.....
Börje Rådesjö

Ovanstående ansökan beviljades och nedanstående inbjudan skickades ut i slutet av året;

*Sällskapet för
Folkundervisningens
befrämjande
i Göteborgs stift*

Till den det berör;

Göteborg 161205

Styrelsen för Sällskapet för folkundervisningens befrämjande i Göteborgs stift (www.folkbildningssallskapet.se) har tagit beslut om att med start 2017 instifta ett årligt stipendium att utdelas till den/de pedagoger som på ett framåsyftande sätt verkar för god språkutveckling bland barn i de yngre åldrarna.

Sällskapet vill med detta stipendium dels uppmärksamma lovvärda pedagogiska insatser, dels lyfta fram utbildningens/bildningens integrerande kraft.

Stipendiet kommer att utdelas vid Sällskapetets årsmöten. Stipendium är tänkt att kunna sökas både individuellt och som grupp. Stipendiesumman är fastställd till 40 000:-. Den skall användas till stipendiatens / stipendiaternas förkovran / kompetensutveckling i arbetet med yngre barns språkutveckling.

Ansökan skall vara Sällskapet för folkundervisningens befrämjande i Göteborgs stift tillhanda senast den 31/1 2017. Det första stipendiet kommer att utdelas vid Sällskapetets årsmöte i mars 2017.

Bifogat återfinns ytterligare information om det stipendium som nu etableras inom ramen för Sällskapet verksamhet.

Med vänlig hälsning

Per Eckerdal

Biskop i Göteborgs stift tillika
ordförande i Sällskapet för
folkundervisningens befrämjande
i Göteborgs stift

Börje Rådesjö
Sekreterare i Sällskapet för
folkundervisningens befrämjande
i Göteborgs stift

Om stipendieansökan

Vi ser framför oss en ansökan om en till två A4-sidor (punktstorlek 12 – 12 ppt), där du redogör för följande;

- Beskriv de tankar och idéer som ligger till grund för ditt arbete och varför du anser att dessa bär i arbetet med ungas språkutveckling,
- Beskriv ditt arbetssätt och hur detta är kopplat till dina bärande tankar och idéer enligt ovan,
- Beskriv resultatet av detta arbete – d.v.s. de förbättrade resultat som eleverna åstadkommer / uppnår.

För ytterligare information kontakta Börje Rådesjö på adress borje.radesjo@outlook.com

Stipendieansökan skickas till Börje Rådesjö på adress borje.radesjo@outlook.com senast den 31/1 2017.

Vi ser vidare att stipendiat / stipendiater vid lämpligt tillfälle medverkar vid sammankomst i Sällskapet regi och då redovisar på vilket sätt stipendiesumman kommit till nytta i det fortsatta arbetet med barns språkutveckling.

Juryn består av följande ledamöter;

Annika Ekberg

Mellanstadielärare med anställningar i bl.a. Göteborgs stad och Partille kommun.
Studierektor i samma kommuner.
Rektor på Johannebergsskolan.

Cattis Nihlén

Mellanstadielärare med anställningar i Göteborgs stad.

Pernilla Mårtensson

Pedagog med anställningar i Göteborgs stad och med inriktning emot de yngre åldrarna.

Lärare vid Göteborgs universitet inom ämnet svenska, tidig språkutveckling.

Pernilla har medverkat vid framtagande av kursplanerna i svenska för årskurserna 1-3 i den nya lärarutbildningen.

Ansvarar tillsammans med docent Tarja Karlsson Häikiö vid HDK för Pedagogista utbildningen vid Högskolan för scen och musik.

Pernilla är medlem av Reggio Emilia Institutet i Stockholm och är verksam i nätverket Kalejdoskop i västra Sverige.